

som er tilstede? Biskoppen i Thyens Stift har jo indberettet, at han for sit Stift kunde trænge til 30. Præster; og det vilde maaffee ikke være for meget, naar der blev sagt 60. Saaledes vil det ogsaa gaae flere Steder i Landet; i Ribe og Viborg Stift er der Egne, hvor en Præsts Embede omfatter mange Mile. Kan det nu tænkes, at der vil blive oprettet flere Capellanier og Præsteskald, uden at Statskassen angribes? Nei, Et af To vil skee. Enten vil den Trang, som er tilstede, ikke blive tilfredsstillet, eller ogsaa vil Statskassen blive angreben, og det er vel rimeligst, at det Sidste vil skee; thi naar man kommer til Rigsdagen med Klage over, at i de og de Sogne er Præstens Embedskreds saa og saa mange Mil i Udstrækning, og at der derfor ligger Syge, som ikke kunne blive betjente paa deres Dødsleie o. s. v., saa troer jeg, at Rigsdagen vil være saa human at gaae ind paa, at flere Embeder oprettes, og derved angribes jo Statskassen. Jeg troer altsaa ikke, at der er taget tilbørlig Hensyn til, at Folkets Tapp og Trang tilfredstilles. Nei, lad Begyndelseslønningen blive meget mindre, og lad der blive en betydelig Sum til Raadighed til Oprettelsen af Capellanier efter en større Maalestok! Naar en saadan større Sum kom tilstede, kunde fremdeles de unge Kræfter komme i Virksomhed, som nu holdes bundne. Vi see af det statistiske Materiale, som er os meddeelt, at Præsterne ikke komme i Virksomhed, førend de ere 40—41 Aar, men det er en Uffik, at de med deres Ungdomsmaal og Ungdomskraft skulle gaae uvirksomme i Kjøbenhavn, selskættende sig med Ubetydeligheder. Dette kan ikke naaes ved det foreliggende Forslag, hvorefter enten Midler ville savnes, eller ogsaa Statskassen kommer til at lide derunder. Endvidere er der Hensynet til, som jeg før nævnte, den personlige Capital. Jeg tænker derved paa det, som ethvert Menneske har givet ud for sin Uddannelse, den Tid, han har anvendt derpaa, og det, han i det Hele har opoffret for at naae sit Maal. Dette skal der naturligviis tages Hensyn til ved ethvert Lovforslag, hvor der er Spørgsmaal om Embedsmænds Lønning; men der bliver i dette Forslag taget paa den ene

Side for meget Hensyn dertil, og paa den anden Side ikke taget tilstrækkeligt Hensyn dertil, fordi Mange maae gaae uvirksomme hen. Den personlige Capital maatte hellere fordeles, saa at de Alle kunde komme i Virksomhed, og Virksomhed vilde de virkelig ikke savne, der vilde have nogen Virksomhed. Jeg gjentager, at der ikke er taget Hensyn nok til den personlige Capital, der er baade taget for meget og for lidt Hensyn til den. Fremdeles er der heller ikke taget Hensyn til Alderdommen. Ja, siger man, de kunne søge større Kald. Men det er jo det, ethvert Lovforslag om disse Forhold skulde gaae ud paa at modvirke, at man af Hensyn til at faae et større Kald skulde være nødt til at søge om et andet Kald. Det er dette Hensyn, om hvilket den høitærede Cultusminister idag har sagt, at han meente, at i dette Stykke var Lovforslaget imødekommende. Ja, det kan maaffee være lidt imødekommende, men i alt Fald er det ikke imødekommende nok; for at dette skal kunne siges, maa Ingen kunne blive nødt til af Hensyn til sin Alder at søge et andet Embede og saaledes rives ud fra en god og kjær Virkekreds, som han nu har. Endelig mener jeg, at det tredie Hensyn maa være Hensynet til den Trofskab, som Vedkommende udviser i den Gjerning, der er betroet ham; og til de Evner, som Gud har givet ham. Tages der nu tilbørlig Hensyn dertil? Ja, siger man, han kan søge Befordring; men derved kommer igjen den anden Ulempe frem, at han rives ud af sin fjære Virkekreds. Jeg siger dernæst, at efter dette Forslag ville Mange, som ikke have viist Trofskab imod de Evner, som Gud har givet dem — maaffee have de viist Trofskab imod disse Evner, indtil Examen var overstaaet, men ikke senere — og som heller ikke have viist Kjærlighed til den Gjerning, som de ere satte til at varetage, blive sidende i de Embeder, som de have faaet, og vedblive at oppebære den samme Løn. Jeg mener derfor, at i saadanne Tilfælde maatte den vedkommende Præst kunne komme til at lide et Afdrag i sine Indtægter, eller ogsaa skulde der være Noget, der hed personlige Tillæg. Noget Saadant fandt ogsaa Sted, troer jeg, i det Lovforslag, som blev forelagt her i Folkethinget, maaffee var det af det ærede Medlem for Svendborg